

1.2. Каде се може да се јавам во улога на оштетен?

Да претрпите штета можете од деликт надвор од договорот или од определен договорен однос.

Така на пример, штета имаме ако паднеме и скршиме рака или нога на лизгав под на кој нема ознака дека е лизгав! Кога ќе не касне куче скитник или милениче на нашиот сосед. Ако ни ја изгорат блузата од вискоза со запалена цигара на влезот во дискотека! Ако падне врз нас саксија со цвеќе кога поминуваме во близина на зграда! Кога учествуваме во патен воден или воздушен сообраќај! Кога на соседот ќе му се запали станот и пожарот премине кај нас...Кога ќе ни го оштетат или изгубат багажот при транспорт со авион. Кога ќе се отруеме од храна во ресторан! Штета имаме кога нашето здравје како пациент се влоши по лекарската интервенција во случај на лекарска грешка! Кога толпата ќе ве завлече или бутне при концерт или спортски натпревар! Кога туристичкиот пакет аранжман не е тоа што ви е покажано и прикажано во агенцијата и ви пропадне медениот месец. Како потрошувач најчесто штета трпиме од договорните односи во кои стапуваме во прометот на стоки и услуги. Кога исполнувањето има определени недостатоци ако на пример предметот на продажба не бил со договорениот квалитет и квантитет, или не бил комплетен, или бил неисправен, освен што можеме да го раскинеме договорот, да останеме во договорот и да бараме намалување на цената имаме право кумулативно и на надомест на штета ако го докажеме каузалитетот причинската врска помеѓу неправилното исполнување и штетата. Штета можеме да претрпиме и во уште многу други ситуации!

За оштетен се смета лицето чиј имот е намален или оној кому му е спречено зголемувањето на имотот односно на оној на кој му се повредени личните права. Оштетениот е страна на облигациониот однос што настанува со причинување на штета. Оштетениот како страна на облигациониот однос е носител на правото од тој однос да бара од штетникот натурално или вредносно да му биде надоместена претрпената штета. Оштетениот според тоа е страната на доверителот од овој облигационен однос.

2. ОШТЕТЕН И ШТЕТНИК

2.1. Кој може да биде оштетен?

Оштетен може да биде **физичко и правно лице** под услов да му биде причинета штета. Во однос на способноста која треба да ја поседуваат **доволно е да имаат правна способност**, што значи правно својство да бидат носители на права и обврски од односите во кои влегуваат.

Правната способност на физичките лица се стекнува со нивното раѓање, а на правните лица со денот на нивното основање односно признавање од страна на државата. Оттука кога ќе се стекнат со правна способност можат да се јават на страна на оштетениот, се до крајот на нивното постоење.

Покрај физичките и правните лица во одредени ситуации со цел да заштити од нанесување на штетни последици има и **зачетокот (nasciturus)**.

На пример, неговото тело може да биде повредено иако не е роден. Зачетокот сеуште го нема статусот човек сеуште не е физичко лице, но под претпоставка дека ќе биде живороден. Во одредени случаи како страна на оштетен може да се јави и **идното потомство**, кое не е ни во форма на зачеток во моментот на причинувањето на штетата. Идниот зачеток е идно родено дете, од мајка која своевремено покрај телесна претрпела и генетска штета како резултат на радиоактивно зрачење, односно нејзините наследни гени мутирале. За зачетокот и идниот зачеток да бидат на страната на оштетен потребно е штетата директно на него да е причинета, и да се родат живи. Ако детето се роди мртво, право на надомест на штета има мајката како оштетена.

2.2. Каде се можам да се најдам во улога на штетник кој што треба да надомести штета?

Постои законска обврска да се воздржуваме на друг да му направиме штета!

Штетник може да биде физичко и правно лице. Штетник е страната во облигациониот однос кој одговара за причинетата штета. За да биде физичкото или правното лице штетник треба да има правна и деликтна способност. Додека правната способност е својство на физичко или правно лице да биде носител на права и обврски од односите во кои влегува, деликтната способност е својство, способност да се одговара за причинетата штета.

Постои разлика помеѓу фактички штетник и штетник во правна смисла лице кое ќе одговара и ќе ја надомести штетата!

Фактички штетник е на пример дете кое управува со моторно возило со дозвола на родителот, но штетата ќе ја надомести и штетник ќе биде родителот кој тоа го дозволил. Ако дете испука од вашиот пиштол и повреди некого тоа е фактички штетник но правен ќе бидете вие!

Деликтна способност

Деликтната способност треба да се разликува од фактичката способност, односно од способноста да се стори граѓанско-правен деликт чија последица би била причинување на штета. Штетник во правна смисла е лице кое одговара за причинетата штета, без разлика дали ја причинило или не, според тоа правниот штетник е деликтно способен. Фактички штетник е лице кое со свое дејствие ја причинило штетата, независно од тоа дали истото може да одговара за неа. Според ова фактичкиот штетник може да се разликува од правниот, но често пати се исто лице.

а) Деликтна способност на физички лица

Физичките лица се деликтно-способни со наполнети 14 години, што значи се доволно психо-физички зрели да можат да го сфатат значењето на своите постапки и последиците од нив.

Според ова деликтната способност се стекнува порано од општата деловна способност, која се стекнува со наполнети 18 години.

Според ЗОО малолетник до наполнети 7 не одговара за штетата што ќе ја причини. Малолетник од наполнети 7 до 14 години не одговара за штета освен ако се докаже дека при причинување на штетата бил способен за расудување.

Според ЗОО иако лицето е деликтно способно, односно наполнило 14 години, може да не одговара за причинетата штета и тоа:

- Лицата кои се душевно болни или имаат заостанат развој или од кои и да било причини се неспособни за расудување можат да бидат фактички но не и правни штетници.
- Лицата кои ќе му причинат штета на друг во состојба на преодна неспособност за расудување (опијанетост, дејствие на присхтропни супстанции или други случаи кога лицето не може да расудува) ако докаже дека во во таква состојба не се нашле по своја вина, во спротивно се деликтно способни и одговараат за причинетата штетата, што значи се правни штетници.

б) Деликтна способност на правни лица

Деликтната способност на правното лице настанува во моментот на упис на правното лице во соодветен регистар (Трговски регистар или регистар на други правни лица). Деликтната способност на правното лице е одговорност за штетата која ќе ја причинат работниците и органите на правното лице на трети лица во врска со вршењето на доверените работи.

Во Законот за трговски друштва одговорност е предвидена и за основачите на трговските друштва за штетата која ќе ја причинат на трети лица до моментот на основање на трговското друштво.

Штетникот може да се јави како сложена страна на облигационите односи со причинување на штета. За штетата која ќе ја причинат повеќе лица заедно, сите тие за неа одговараат солидарно. Со овие лица заедно, солидарно одговараат подбуцнувачите, помагачите како и оние кои помогнале да не се откријат лицата

одговорни за штетата. Солидарна одговорност за причинетата штета постои и кога:

- Несомнено е дека штетата ја причинило некое од две или повеќе лица кои се меѓусебно поврзани, а не може да се утврди кое од нив ја причинило.

Штетата ја причиниле лица работејќи независно еден од друг, ако не можат да се утврдат нивните удели во причинетата штета

2.3. Дали треба да тужам секогаш кога ќе ми направат штета?

За штетата можете да се договорите со штетникот! Ако тој или некој друг во негово име ви ја надомести не мора да го тужите штетникот!

Имено, во случај на сообраќајна незгода оштетеното лице треба да поднесете барање за надомест на штета до одговорното друштво за осигурување, значи мора претходно да се пријави штета до одговорното друштво за осигурување. Тужба може да се поднесе дури откако оштетеното лице нема да биде задоволно од утврдениот надомест во вонсудска постапка.

Надомест на штета се бара во парница со поднесување тужба!

Барањето за остварување на имотнoprавното барање, кое се однесува на надоместок на штета, настанато со извршување на кривично дело, оштетеното физичко или правно лице може да го поднесе посебно со покренување тужба пред суд или во самата кривична пријава која ја поднесува до подрачна единица на Министерството за внатрешни работи, со тоа што во неа наведува кое и какво кривично дело е извршено, кој е оштетен, како настанала штетата, видот и висината на штетата, извршителот на казненото дело, докази врз основа на кои може да се утврди причинетата штета и конкретен предлог за надоместување на штетата.

3.ПРАВО НА НАДОМЕСТ НА ШТЕТА ВО СЛУЧАИ НА АВТООДГОВОРНОСТ!

3.1. Кој се смета за учесник во сообраќај?

**Еве како законодавецот ги дефинира средствата за сообраќај на патиштата!
Во сообраќајот можете да учествувате со :**

Возило е секое превозно средство наменето за движење по патот, освен подвижните столови без мотор за немоќни лица и детските превозни средства;

Возило на моторен погон е секое возило што се движи со силата на сопствен мотор, освен возилата што се движат по шини;

Моторно возило е такво возило на моторен погон што првенствено е наменето за превоз на лица и предмети на патишта или кое служи за влечење на приклучни возила наменети за превоз на лица и предмети, освен возилата за превоз на лица и предмети што се движат по шини, велосипедите со мотор, тракторите и другите возила на моторен погон што не се првенствено наменети за превоз на лица и предмети;

Велосилед е возило што има најмалку две тркала и што се движи исклучиво со силата на возачот;

Велосипед со мотор е возило на моторен погон со две или три тркала чија работна зафатливост на моторот не е поголема од 50 см³ и кое на рамен пат не може да развие брзина поголема од 50 километри на час;

Мотоцикл е моторно возило со две тркала, со бочна приколка или без неа, како и моторно возило на три тркала - ако неговата маса не е поголема од 400 килограми;

Патнички автомобил е моторно возило наменето за превоз на лица кое, покрај седиштето на возачот, има најмногу осум седишта;

Автобус е моторно возило наменето за превоз на лица кое, покрај седиштето за возачот има повеќе од осум седишта;

Тролејбус е моторно возило наменето за превоз на лица, кое покрај седиштето за возачот, има повеќе од осум седишта и кое, заради напојување на моторот со електрична енергија е врзано за електричен спроводник;

Товарно возило е секое моторно возило што е наменето за превоз на предмети;

Комбинирано возило е моторно возило наменето за истовремен превоз на лица и предмети;

Трактор е возило на моторен погон конструирано да влече, потиснува или да носи изменливи орудија, односно да служи за погон на такви орудија или за влечење на приклучни возила;

"Земјоделски трактор" е возило на моторен погон кое со оглед на тоа дека е конструирано да влече, потиснува или задвижува менливи земјоделски орудија, првенствено е наменето за вршење на земјоделски работи, како и за влечење на приклучно возило за превоз на предмети сврзани со вршењето на тие работи, во кои случаи и повремено учествува во сообраќајот на јавен пат;

"Мотокултиватор" е возило на моторен погон со една или две оски и со погонски мотор до 13 киловати конструирано да влече, потиснува или носи менливи земјоделски орудија за разни земјоделски работи или да служи за погон на такви орудија или за влечење на приклучни возила приспособени за мотокултиватор;

"Работна машина" е возило на моторен погон, освен моторните возила, тракторите, мотокултиваторите и велосипедите со мотор, што пред се е

наменето за вршење на определени работи со сопствени уреди и опрема и што, според конструкционите карактеристики не може да развива брзина на движењето поголема од 30 км/час (комбајн, ваљак, грејдер, финшер, косачка, копач на ровови и слично);

Приклучно возило е возило наменето да биде влечено од возила на моторен погон, било да е конструирано како приколка било како полуприколка;

Тракторски приклучок е менливо орудие за вршење на земјоделски и други работи што го влече, потиснува и носи трактор како што се: превртувач, растресувач, самонатоварувач, прскалка и слично;

Полуприколка е приклучно возило без предна оска конструирано така што со својот преден дел да се потпира врз влечното возило;

Лесна приколка е приклучно возило чија најголема дозволена маса не е поголема од 750 килограми;

Група возила го прават возилото на моторен погон и приклучните возила кои во сообраќајот на патиштата учествуваат како целина;

Запрежно возило е возило што го влече впрегнато животно;

Учесник во сообраќајот е лице кое во сообраќајот на патот управува со возило или се наоѓа во возило или на возило, кое тера, води или јава животно што се движи по патот, како пешак или лице кое своите работни задачи и работи ги врши на патот. Под изразот "учесник во сообраќајот", во смисла на овој закон се подразбира и лицето кое на патот се лизга со лизгалки, скии, санки или се вози со ролшуи;

Возач е лице кое на патот управува со возило;

Пешак е лице кое учествува во сообраќајот, а не управува со возило нити се превезува во возило или на возило, лице кое со сопствена сила турка или влече рачна количка, запрежно возило или возило на моторен погон, детско превозно

средство, велосипед, велосипед со мотор или подвижна количка за немоќни лица, лице во подвижен стол на немоќни лица што го движи со сопствена сила или со сила на мотор ако при тоа се дввжи со брзина на човечки од, како и лице што се лизга со лизгалки, скии, санка или се вози на ролшули;

Сите овие се учесници на патен сообраќај но не сите подлежат на задолжително осигурување од автоодговорност. Доколку се судрат двајца на ролери ќе се одговара по општите правила за штета ако не се спогодат директно на парница!

3.2. Кој подлежи на задолжително осигурување од штета причинета на трети лица!

(1) Сопствениците, односно корисниците на превозни средства регистрирани за превоз на патници во јавниот сообраќај се должни со друштво за осигурување да склучат договор за осигурување на патниците од последици на несреќен случај - незгода.

(2) Договорот од ставот (1) на овој член се должни да го склучат сопствениците на:

- 1) автобуси со кои се врши јавен превоз во општинскиот, меѓуопштинскиот и во меѓународниот линиски и вонлиниски сообраќај;
- 2) патнички моторни возила за авто-такси превоз на патници и рент-а-кар возила кога се изнајмуваат со возач;
- 3) автобуси што вршат превоз на работници до работа и од работа;
- 4) шински возила за превоз на патници;
- 5) сите видови езерски и речни пловила, вклучувајќи ги и скелињата и сплавовите со кои на редовни линии или слободно се превезуваат патници, вклучувајќи и крстарење и превоз на туристи;
- 6) сите видови рент-а-кар пловила од точката 5 на овој став што се изнајмуваат со најмалку еден член на екипажот;
- 7) воздухоплови и други средства за летање со кои се врши јавен превоз на патници на редовните и на посебните линии;
- 8) автобуси со кои туристичките претпријатија ги превезуваат туристите и
- 9) сите други превозни средства без оглед на видот на погонот со кои се врши превоз на патници како регистрирана дејност со наплата на превозот.

(3) Во случај кога сопственикот на превозното средство и корисникот не се исто лице, договорот од ставот (2) на овој член е должен да го склучи корисникот.

3.3.Што треба да знам уште за штета од моторни возила од Закон за облигациони односи?

Во Законот за облигационите односи (Сл. весник на Р.Македонија бр. бр.18/01, 04/02, 05/03, 84/08, 81/09 и 161/09), во понатамошниот текст ЗОО, постојат општи одредби кои посочуваат врз кого паѓа одговорноста во ваков вид на облигационен однос настанат со причинување на штета.

Па така во Законот за облигациони односи член 164 став 1 наведено е дека доколку несреќата е предизвикана со моторно возило во движење што е причинета со исклучива вина на **еден имател** на моторно возило се применуваат правилата за **одговорност врз основа на вина**, каде според ЗОО член 145 вина постои кога штетникот причинил штета **намерно** или **со невнимание**.

Во случај пак да постои обострана вина секој од имателите ќе одговара за вкупната штета што тие ја претрпеле **сразмерно** со степенот на својата вина. Ако пак нема вина кај ниту еден, имателите ќе одговараат еднакво, а за штетата што ќе ја нанесат на трети лица од сообраќајката ќе одговараат **солидарно без оглед на својата вина**.

Според овие одредби ЗОО определува кој ќе е одговорен во случај на сообраќајна незгода, но како што знаеме лицето кое е фактички штетник не мора секогаш да се поклопува со лицето кое е правниот штетник, односно доколку имателот на моторното возило го има осигурано возилото од штета во сообраќајна незгода оној кој што има обврска да ја надомести штетата е осигурителното друштво. Во нашето законодавство постои Закон за задолжително осигурање во сообраќај (Сл. весник на Р.Македонија бр. 88/05, 71/06, 81/08 и 47/11) кој им наложува обврска на имателите на моторни возила пред да го пуштат возилото во сообраќај задолжително да го осигураат во случај на незгоди. Со ваквото осигурување, исто така, се опфаќа и одговорноста на сите лица кои со согласност на сопственикот управуваат со осигураното превозното средство.

3.4 Кој е штетник а кој оштетен кога имаме штета од сообраќајна незгода?

Имателите на моторни возила склучуваат договор за осигурување од автомобилска одговорност, односно од одговорност за штети што со употреба на моторното возило ќе им ја причини на трети лица поради смрт, телесна повреда, нарушување на здравјето, уништување или оштетување на предмети освен од одговорност за штети за предметите што ги примил на превоз. Право за надомест на штета имаат сите лица кои се наоѓаат во возилото кое ја предизвикало незгодата, и сите лица кои се наоѓаат во другите возила кои учествувале во несреќата, како и пешаците. Од правото на надомест на штета Законот за задолжително осигурување во сообраќајот ги исклучува:

- лицето кое управувало со моторното возило со чија употреба е предизвикана незгодата;
- сопственикот, сосопственикот, договорувачот на осигурувањето и секој друг корисник на возилото кој во моментот на настанување на незгодата не управувал со моторното возило со чија употреба е предизвикана незгодата, но **само за износот на штета поради уништување или оштетување на предмети**;
- лицето кое на нелегален начин присвоило моторно возило, како и соучесникот во нелегално присвојување на моторно возило, со чија употреба е предизвикана незгодата, без разлика дали истото управувало со моторното возило во моментот на настанување на незгодата и
- лицата кои штетата ја претрпеле како резултат на:
 - употреба на моторно возило во спортски приредби за кои е добиена официјална согласност и на кои е потребно да се постигне максимална брзина и
 - употреба на моторното возило во терористички акт или воени операции дефинирани согласно со Кривичниот закон.

4. НАДОМЕСТ НА ШТЕТА ОД ОСИГУРИТЕЛНИ КОМПАНИИ

4.1. Осигурителната компанија ја надоместува штетата на оштетениот наместо штетникот.

Кога штетникот е осигуран од штета во некоја од осигурителните компании, осигурителната компанија ја надоместува штетата на оштетениот наместо штетникот. Друштвата за осигурување кои вршат работи на осигурување од автомобилска одговорност се должни да назначат овластен претставник за штети во земјите членки на Европската унија.

Оштетеното лице, односно неговото друштво за осигурување има право барањето за надомест на штета да го достави и директно до лицето кое ја предизвикало незгодата или одговорното друштво за осигурување.

Оштетено лице на кое му е нанесена штета со употреба на странско моторно возило, ако за возилото постои важечка меѓународна исправа или доказ за постоење на осигурување од автомобилска одговорност може да поднесе барање за надомест на штета до Националното биро за осигурување или директно до друштвата за осигурување членки на Националното биро.

Зелена карта е полиса која се употребува во преку 40 земји во Европа. Со зелената карта се обезбедува покритие до минималните суми за секоја штета која ќе биде причинета со возилото на кого гласи истата.

- **ВАЖНО:** Во случај на сообраќајна незгода оштетеното лице треба да поднесете барање за надомест на штета до одговорното друштво за осигурување, значи мора претходно да се пријави штета до одговорното друштво за осигурување. Тужба може да се поднесе дури откако оштетеното лице нема да биде задоволно од утврдениот надомест во вонсудска постапка.

5. ШТО ДА НАПРАВАМ ВО СЛУЧАЈ НА СООБРАЌАЈНА НЕЗГОДА?

5.1. ПОСТАПКИ

Сообраќајните незгоди за жал се дел од нашата секојдневница! Во најголем број случаи како последица се јавува штета на возилата. За жал во поголем број на сообраќајни незгоди имаме тешки последици за возачите, сопатниците или учесниците!

По сообраќајна незгода ве очекуваат многубројни проблеми! Еве некои корисни совети и упатства што треба да ги преземет за да на што поедноставен начин го остварите правото на надомест на штета!

ДОЛЖНОСТ!

Лицето кое ќе се затече на место на сообраќајна незгода во која има повредени лица должно е да им укаже помош!

А) Што ако настанала помала материјална штета?

Потребно е одма да се отстранат возилата од местото на настанот за да се овозможи одвивање на сообраќајот. Веднаш треба да се пополни и потпише Европски извештај за сообраќајна незгода или на друг начин да се разменат личните податоци и податоците за возилата.

Со новите прописи, полицијата кај сообраќајните незгоди во кои е причинета **мала материјална штета до висина од 750.00 евра** во денарска противвредност, не врши увид на лице место за околностите под кои настанала сообраќајната незгода, освен ако се работи за странско моторно возило, за лице што управувало под дејство на алкохол или без соодветна возачка дозвола. Во случај да е причинета мала материјална штета се пополнува **Европски извештај за сообраќајни незгоди** кој се дистрибуира на сите продажни места за полиси за осигурување. Доволно е само да се информира овластен претставник на Министерството за внатрешни работи (од редот на униформира-

ните полицајци) кој е во близина на местото на незгодата. Претставникот на МВР со својот потпис во графата 5 потврдува дека бил на лице место на сообраќајна незгода со мала материјална штета.

Ако другиот учесник во сообраќајната незгода одбие да го потпише овој Извештај, задолжително се повикува полиција да направи увид на лице место. Во случај на сообраќајна незгода во странство :

- во случај на незгода со мала материјална штета пополнете Европски извештај за штета (содржината на Европскиот извештај е идентична на сите јазици, па соодветните графи можете да ги користите од македонскиот примерок).
- ако не сте одговорни за незгодата, пријавете штета во Бирото во земјата во која се случила незгодата (броевите на Бироата се наоѓаат на опачината на зелената карта).
- во случај кога сте одговорни за незгодата, задолжително треба да го известите осигурителното друштво кое ја издало зелената карта за сите релевантни моменти поврзани со незгодата (точно постапете по упатството добиено од осигурителното друштво).

Доколку лице кое е осигурано претрпи штета при своето патување во странство, по вина на државјанин на матичната земја, истиот мора да обезбеди увид и записник од полиција, а потоа да поднесе директно оштетно барање до осигурителната компанија која го осигурала возилото кое ја причинило штетата и која треба да ја исплати отштетата.

Треба да знаете Европскиот извештај не се изготвува во случаи кога :

- едно од возилата нема регистерски таблички или истото не е осигурано
- едно од возилата има странски регистерски таблички
- еден од возачите е очигледно под дејство на алкохол, дрога или други психотропни сустанции.
- еден од возачите не поседува соодветна возачка дозвола

- еден од возачите одбива да ги даде своите лични податоци и
- еден од возачите го напуштил местото на сообраќајната незгода.

- **Со возило со странска регистарска табличка**

Во случај кога сообраќајната незгода ја предизвикал возач со возило со странска регистарска табличка, учесниците се должни да постапат исто како да се работи за домашна регистарска табличка со тоа што сте должни задолжително да повикате сообраќајна полиција. Доколку со моторното возило се патува во странство, неопходна е меѓународна зелена карта која ја издава Националното Биро за осигурување, како доказ дека постои осигурување од автоодговорност и со неа се заштитува имателот од евентуални материјални и нематеријални штети кои можете да ги предизвика на трети лица во сообраќајна незгода при престој во некоја од земјите членки на системот на зелената карта. Националното биро за осигурување е правно лице кое го основат со договор најмалку две друштвата за осигурување, кои што имаат дозвола за вршење работи на осигурување во класата на осигурување од автомобилска одговорност. Бирото стекнува својство на правно лице со уписот во трговскиот регистар.

Од возачот на странското возило да побарате копија на неговата зелена карта, а во колку возачот ја нема истата, потрудете се да ја добиете бидејќи тој документ ќе Ви ја олесни постапката за утврдување на надлежноста на осигурувачот. Зелената карта е доказ за валидност на странското осигурување по кое ќе го реализирате своето барање за надоместок на штетата, посебно ако регистарската табличка на странското возило не е од некоја од државите членки на ЕУ, Швајцарија, Норвешка или Исланд.

Оштетениот може своето барање да го достави до Националното биро за осигурување на Р. Македонија кое обработката на предметот ќе ја повери на некоја од своите членки (осигурителни компании) водејќи сметка за важеките коресподентни договори и колизии на интереси. Коресподентните партнери можете да ги пронајдете на Веб страницата на Националното биро за осигурување – гарантниот фонд за неосигурени моторни возила...

- Со неосигурено моторно возило

Во случај да сте како трето лице претрпеле штета од неосигурено моторно возило задолжително повикајте сообраќајна полиција, а Вашето оштетно побарување поднесете го во Националното биро за осигурување. Доколку се случи штетата да ја има предизвикано **неосигурено** возило оштетеното лице барањето за надомест на штета треба да го поднесе до своето друштво за осигурување (значи во друштво за осигурување каде оштетениот има склучено договор-полиса за осигурување од автомобилска одговорност), а ако пак штетата ја има предизвикано **непознато** возило оштетеното лице барањето треба да го поднесе во едно од друштвата за осигурување кои имаат лиценца за осигурување од автомобилска одговорност. Друштвото за осигурување и во двата случаи во рок од 8 дена ја поднесува пријавата на штета во Гарантниот фонд на Националното биро за осигурување, од каде ќе се рефундира исплатениот надомест за штета.

- Со непознато моторно возило

Во случај на сообраќајна незгода со непознато моторно возило во која сте како трето лице претрпеле нематеријална штета, Вашето оштетно побарување за надомест на штета поднесете го во Националното биро за осигурување.

- Со моторно возило на АРМ

Во случај на сообраќајна незгода со возило на АРМ Вашето оштетно побарување поднесете го до Министерството за одбрана на Република Македонија.

Б) Што да правите ако незгодата се случи во странство?

Во случај на незгода во странство наша препорака е да повикате полиција, освен ако во таа држава е пракса полицијата да не излегува на лице место (незгода со мала материјална штета) препорачуваме да сликате положбата на возилата и местото на сообраќајната незгода од непосредна и од поголема оддалеченост како и траговите на кочење, отпадоци од ударот на возилата на патот, оштетувањата на возилата...Во тој случај заедно со другиот учесник или учесници пополните и потпишете Европски извештај за незгода, односно да ги размените податоците за осигурување.

Европскиот извештај за незгода без разлика на јазикот содржајно е истовестен на подрачјето на цела Европа. Содржината на тој образец можете да ја разберете со споредување на Вашиот образец. Во случај кога полицијата во таа држава нема да излезе на лице место учесниците несмеат да го напуштат местото на настанот додека не го пополнат Европскиот извештај. Во случај кога е виновно странското возило за сообраќајната незгода задолжително да се јавите на осигурителната компанија чиј осигуреник е штетникот или пак во Националното биро чија адреса , број на телефон и факс можете да ги пронајдете на задната страна на зелената карта.

Во колку не сте контактирале со надлежната осигурителна компанија или Национално биро и како би ги избегнале понатамошните неугодности, потребно е пред да го напуштите подрачјето на дотичната држава да земете потврда за штетата од најблиската полициска станица поради докажување на местото на настанување на штетата.

После враќањето во земјата ако не сте поднеле оштетно побарување во државата во која настанала сообраќајната несреќа, обратете се во Националното биро за осигурување на Република Македонија чии стручни служби ќе Ви дадат потребни совети за поднесување и реализирање на оштетно барање.

В) Доколку некој изгубил живот или е повреден и во случај на поголема материјална штета што треба да направам?

Потребно е да се повика лекар- Брза/итна помош, мора да се остане на место на сообраќајната незгода, може да се одалечите привремено само за да пружите помош на повредените или ако на вас ви е потребна помош од лекар.

Погрижете се да не се менува состојбата на место на несреќата , да се сочуваат трагите и доказите и да се овозможи сообраќај.Треба да се запалат трепкачи и да се стави триаголник најмалку 50 метри од незгодата. За незгодата да се информира полицијата на 192!

Секогаш кога сте учесник во сообраќајна незгода и ако во првите моменти не сметате дека сте повредени а потоа почувствувате главоболка, болки во вратот или други здравствени тегоби задолжително јавете се на лекар. Медицинската до-

кументација е неопходна за докажување на каузуалитетот причинско последичната врска меѓу незгодата и вашите здравствени тегоби. Секако не може да се појават сиптомите една година подоцна!!!

Важноста на каско полиста почнува од првиот ден со точно дефиниран час, а завршува последниот ден во 24 часот.

5.2. НАЈЧЕСТО ПОСТАВУВАНИ ПРАШАЊА КАЈ ОСИГУРИТЕЛНИТЕ КОМПАНИИ

- ✚ **Имам направено сообраќајна незгода со моето возило што да направам за да пријавам штета. Имам каско осигурување кај вас?**

Согласно Условите за осигурување, треба да повикате полиција и да се јавите во Сектор Штети каде ќе пополните пријава за штета и ќе се направи увид од страна на Осигурителна компанија

- ✚ **Имам каско осигурување и пред пола час ја удрих колата во банкина на автопат Скопје – Велес, дали да повикам полиција?**

Да, доколку е причинета штета на вашето возило и на имот на друго лице.

- ✚ **Што значи франшиза во полисата за осигурување?**

Франшиза значи ваше учество во евентуално настаната штета на вашето возило. Вие учествувате во секоја ново настанта штета. Ова значи доколку штетата е помала од износот на франшиза поправката за возилото е на ваш сопствен трошок. Доколку е штетата поголема од франшизата вашето учество е во износ на франшизата, а останатиот дел ќе го покрие осигурителната компанија.

- ✚ **Предизвикав сообраќајна незгода и јас сум причинител по моја вина дали каско полисата ја покрива мојата штета?**

Каско полиста ја покрива штета на Вашето возило и во случај кога сте виновни за сообраќајната незгода, освен во следните случаии:

- ако возилото не е регистрирано
- ако има фалисфикуван број на шасија
- нема важечка дозвола

- возачката дозвола му е привремено одземена
- ако го уптавувал под дејство на алкохол, дрога , психоактивни лекови и други психоактивни материји

✚ Дали каско полисата ги покрива моите трошоци за транспорт на возилото?

Да, тоа е дел од поправката на вашето возило

✚ Возилото е оштетено дали веднаш да го однесам во сервис или да го оставам на лице место бидејќи е неподвижно?

Потребно е да се повика влечна служба која ќе го однесе возилото во овластен сервис или најблзок до местото на незгодата. Во никој случај не го оставајте возилото на патот каде ќе може да го загрози останатиот сообраќај.

✚ Моментално сум на одмоор во Шпанија, скршена ми е предната шофершајбна што да направам?

Потребно е да се јавите во осигурителната компанија кои ќе ви дадат настапвија како да постапите во ваков случај.

✚ Обиено ми е возилото што да правам?

Потребно е настанот веднаш да го пријавите во полиција, а потоа да се јавите во осигурителна компанија.

✚ Во перална за возила ми го оштетија возилото, јас сеуште сум на лице место, што да направам?

Да повикате полиција со цел да се обезбеди изјава од сторителот и да се утврди штета на возилото.

✚ Ми го удрија возилото, но не по моја вина, имам каксо полиса за возилото, што да направам?

Случајот ќе треба да се пријави во Полиција или доколку причинителот ја признава вината, има осигурување по автоодговорност, има возачка дозвола и возилата се подвижни на лице место да се пополни Европски записник. Дококу возилото на причинителот е осигуран по автоодговорност ќе треба настанот да го пријавите во осигурителната компанија каде е осигуран. На овој начин ќе ја активирате полисата по автоодговорност на причинителот и на тој начин ќе бидете обештети за настанта штета.

Автоодговорност, осигурување од трето лице

НАПОМЕНА: Немој да го попрвате возилото пред да се направи увид и проценка од страна на осигурителната компанија и најдоцна во рок од три дена да ја пријавите во осигурителната компанија.

Потребна документација

Пополнет Европски извештај

Изјави до двајцата учесници

Копија од полисите по автоодговорност на двајцата учесници

Копија од сообраќјните дозволи на двата учесници

Возачки дозволи од двата учесници

И двете возила на увид во компанијата за осигурување

Важноста на авто полиста е првиот ден од 24 часот, последниот ден до 24 часот.

✚ Ми го удрија возилото но не по моја вина, а имам полиса по автоодговорност, што да направам?

При настанување на сообраќајна незгода постои можност од пополнување на Европски извештај. Ако не се исполнети следниве услови, задолжително мора да се повика на полиција:

- едно од возилата нема регистарски табlici
- едно од возилот не е осигурано
- едно од возлото има странска регистраска таблица
- еден од возачите не поседува возачка дозвола
- еден од возачите одбива да ги даде своите лични податоци и податоците за возилото
- еден од возачите го напуштил местот на сообраќјна незгода
- еден од воазчите е под дејство на алкохол или наркотички средства
- во сообраќјната незгода има повредени или загинати
- возлото е неподвижно, односно му се оштетени виталните делови за управување или запирање.

Дококу возилото на причинителот е осигуран по автоодговорност ќе треба настанот да го пријавите во осигурителната компанија каде е осигуран. На овој начин ќе ја активирате полисата по автоодговорност на причинителот и на тој начин ќе бидете обештетни за настанта штета. Во секој случај Сектор штети, xxxxxxx осигурување ви стои на располагање во асистирање во процедурата која ќе ја водите во другата компанија.

🚦 Го удрив возилото во стубче при паркирање, но имам само полиса по автоодговорност, дали полисата ја покрива мојата штета?

Не, полисата по автоодговорност покрива штети на возило или имот на друго лице на кое по ваша вина (или одговорност) е причинета штета.

🚦 Имам полиса по автоодговорност во xxxxxxx осигурување и предизвикав сообраќјна незгода дали да пополниме Европски извештај или да повикаме Полиција?

При пополнување на европски извештај потрено е да се исполнуваат следниве услови:

- возилата се осигурани односно имаат важечки полиси по автоодговорност
- да нема повредени лица при незгодата

- возилата се оштетени, но нивните витални делови како управувачкиот систем и сопирачкиот систем не се оштетени

- возачите имаат возачка дозвола

- учесниците не се во алкохолизирана состојба

Во спортивно потребно е незгодата да се пријави во полиција со цел да се направи увид од нивна страна.

✚ Имам полиса по автоодговорност во xxxxxx осигурување и предизвикав сообраќајна незгода, при што возилата се неподвижни дали да повикаме Полиција или да пополниме Европски извештај?

Ако се оштетени управувачкиот и системот за кочење потребно е незгодата да се пријави во Полиција

✚ Имам полиса по автоодговорност во xxxxxx осигурување и предизвикав сообраќајна незгода, другиот учесник нема возачка дозвола, дали да повикаме Полиција или да пополниме Европски извештај?

Ова е еден од условите кои треба да се исполни за да може да сеполни Европски извештај, што значи мора да се повика Полиција

✚ Каде да пријавиме штета на моето возило, другиот учесник е осигуран во xxxxxxxxxx?

Вие ќе мора да ја пријавите штетата на вашето возило во компанијата каде е осигуран другиот учесник, односно во овој случај xxxxxxxxxx осигурување. На овој начин ја активирате полисата по автоодговорност на причинителот на штета на вашето возило.

✚ Скршено ми е предно ветробранско стакло, дали полисата по автоодговорност ја покрива штетата?

Да, доколку во полисата за осигурување се осигурани и стаклата на возилото.

✚ Возилото е затеканато оштетно од непознат сторител. Дали полисата по автоодговорност ја покрива штетата?

Не, полисата по автоодговорност не покрива штета од непознат сторител, но потребно е да пријавите во Полиција за евентуално да се открие сторителот.

✚ Ми се случува сообраќан незгода во Грција, но јас не сум виновен. Виновно е лице кое е од Грција. Како да постапам?

Обавезно да се повика полиција, и еден од примерокот на записникот ќе ви го дадат веднаш и на Вас. На самиот записник има податоци за лицето кое е виновен за сообраќаната незгода, како и името на осигурителната компанија. Штом ќе се вратите во Македонија, слободно обратете се во Осигурителна компанија за да Ви се објасни понатамошната постапка.

✚ Ми се случува сообраќајка во Грција, лицето што е виновно е од Србија. Како да постапам?

Кога се случува сообраќаја во странска држава каде двајцата учесници се странци, веднаш се повикува полиција и потоа штом ќе се вратите во Македонија обратете се во Сектор штети на осигурителната компанија.

✚ Ми се случува сообраќајка во Грција, но јас сум виновен?

Веднаш да се повика полиција и Вашата зелена карта ќе ја покрие штетата која сте ја направиле на другото возило. На лице место ќе Ви биде искинат еден дек од зелената карта (вообичаена процедура).

Напомена: истата ситуација се случува и кога учесници во сообраќаната незгода во странска држава ќе бидат од Македонија.

6. ОД СУДСКАТА ПРАКТИКА

6.1. ИНТЕРСЕНИ ПРЕСУДИ КОИ СЕ ОДНЕСУВААТ НА ОВАА ПРОБЛЕМАТИКА - СЕНТЕНЦИ

А) Прв случај

При одлучувањето за побарувањето на надомест на штета на оштетено возило, штетата треба да се проценува не од аспект на оштетувањето на одделните делови на возилото, кои евентуално се заменети со нови, туку дали возилото поради оштетувањето па дури и со вградување на нови делови, наместо оштетените, има помала или поголема пазарна вредност. Според тоа, не може, имајќи го предвид горното, да се одбие амортизацијата на заменетите делови и со тоа да се намали надоместот за причинетата штета.

Образложение

Спорно е во овој случај, дали при утврдување на висината на штетата сторена на возилото на тужителот, требало, да се одбие и амортизација за ново вградените делови како и вредноста на работната рака за извршените поправки, па пониските судови, заклучиле дека доколку не се одбие амортизација, во тој случај, со ново вградените делови, тужителот, би добил повеќе од она за што навистина е оштетен, па со одбивањето на амортизацијата, се воспоставува поранешната состојба.

По наоѓањето на Врховниот суд на Република Македонија, ваквата одлука и на двата суда е донесена со погрешна примена на материјалното право. Имено, согласно со одредбите од член 155 од ЗОО, штета е намалување на нечиј имот (обична штета), односно спречување на неговото зголемување (испуштена корист). Во овој случај, штета за тужителот би претставувала, намалувањето на вредноста на возилото, кое претставува единствен, но сложен предмет, и кое како целина се наоѓа во правен промет и како такво влегува во имотот на тужителот. Според тоа, дали со предметното оштетување, дошло до намалување на имотот на тужителот, треба да се цени не со оглед на пооделните делови на возилото, кои евентуално се

заменети со нови, туку, дали возилото поради оштетувањето, па дури и со вградувањето на нови делови, наместо оштетените, има помала или поголема, пазарна вредност.

И двата суда, не се занимавале посебно со ова прашање, туку со прифаќање на ставот на тужениот, без аргументација, вредноста на ново вградените делови со одбивање на амортизацијата ја додаваат на вредност на возилото, без притоа да ценат, дали со тоа навистина е зголемена и пазарната вредност на возилото.

Меѓутоа, овој суд, со оглед на тоа што не се утврдени релевантните факти и покрај утврдената погрешна примена на материјалното право, не можеше нападнатата пресуда да ја преиначи со примена на член 395 став 1 од ЗПП, туку согласно со одредбата од член 395 став 2 од ЗПП, и двете пресуди ги укинува и предметот во тој дел го враќа на првостепениот суд на повторно судење.

*Решение на Врховниот суд на Република Македонија Рев.бр.1334/94 од
11.07.1995 година.*

Б) Втор случај

Совозачот во патничко моторно возило е трето лице и во случај на повреда во сообраќајна незгода има право на надомест на материјална и нематеријална штета по основ на одговорност на осигурувачот, без разлика на одговорноста на возачот.

Образложение

Барањето за заштита на законитоста е основано.

Во редовната постапка не било спорно дека во сообраќајната незгода во која што учествувало патничкото моторно возило "Застава 101", во возилото како совозач била тужителката и притоа се здобила со тешка телесна повреда изразена во вид на повеќе фрагментална скршеница на базичниот член од четвртиот прст на десната рака. Патничкото возило имало важечка сообраќајна дозвола и полиса, а било сопственост на возачот. Причина за сообраќајната незгода е изненадно и со голема брзина

од кратко растојание од десната страна на улицата вклучувањето на другп возило со непознат регистарски број и возач. За да избегне директен судир со другото возило рефлексно возачот свртел во лево при што директно удрил во железниот браник и со тоа била предизвикана материјална штета на возилото во износ од 30.000,00 денари. Согласно полисата, сопственикот на возилото и сега тужениот се осигуруваат од одговорност по услови за осигурување од автоодговорност кои се составен дел на полисата за основна премија со 50% попуст.

Врз основа на така утврдената фактичка состојба пониските судови го одбиле тужбеното барање на тужителката да се задолжи тужениот да и плати надомест на претрпен физички бол и претрпен страв. Ова од причини што со полисата за осигурување од автоодговорност сопственикот на возилото со кое е предизвикана сообраќајната незгода, прифатил само осигурување од одговорност по услови за осигурување од автоодговорност под точка А од Полисата, а не ја прифатил понудата и не ја платил премијата за осигурување на патници од точка Б, па според тоа тужителката како патник во возилото нема право на надомест на штета по основ на осигурување од автоодговорност.

Меѓутоа, по наоѓање на овој суд, основана во барањето се укажува дека од страана на пониските судови погрешно е применето материјалното право.

Согласно член 50 и 57 од Законот за осигурување ("Службен весник на РМ" бр.49/97), кој бил во важност во време на случување на настанот, а кој престанал да важи Законот за осигурување имоти и лица ("Службен весник на РМ" бр.49/93 и 65/93), на кој се повикува барањето за заштита на законитоста, задолжително се осигуруваат патниците во јавниот сообраќај од последици на несреќен случај, а сопственикот, односно корисникот на моторното возило и на приклучно возило е должен да склучи договор за осигурување од одговорност за штети што со употреба на моторното возило ќе им ја причини на трети лица поради смрт, телесна повреда и сл.

Согласно член 59 од истиот закон, не се сметаат за трети лица и немаат право на штета по основ на осигурување од автомобилска одговорност: договорувачот на осигурување, сопственикот, корисникот и секој друг имател на возило, возачот на возилото и лица кои на недозволен начин го

присвоиле возилото, па и тогаш кога во моментот на незгодата не управувале со возилото.

Тргувајќи од содржината на овие законски одредби произлегува дека тужителката, како патник во моторното возило, има својство на трето лице. Кога станува збор за осигурен случај од член 940 и 941 од Законот за облигационите односи, тужителката има право да бара непосредно од осигурувачот надомест на штета што ја претрпела од осигурениот случај. Имено, осигурувањето од одговорност, по услови за осигурување од автоодговорност од точка А од Полисата, е задолжително и по тој основ тужителката има право на надомест на штета. Доколку осигуреникот се осигурал и по основ осигурување опфатено со точка Б од Полисата, кое е доброволно, тогаш тужителката би имала право на надомест на штета и по тој основ, а во случајов само по основот на задолжително осигурување. Поради напред изнесените причини, барањето за заштита на законитоста беше уважено.

*Решение на Врховниот суд на Република Македонија, Гзз.бр.97/2000 од
07.06.2000 година.*

7. КОРИСНИ ЛИНКОВИ

7.1. КОРИСНИ ЛИНКОВИ:

МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ (тел. 192)

www.moi.gov.mk

Национално биро за осигурување

www.nibm.com.mk

-осигурителни компании членки на Националното биро за осигурување:

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување “Кјуби Македонија “

Адреса: 11 Октомври бр. 25, 1000 Скопје

Телефон: 00 389 (2) 3115 188 ; 00 389 (2) 3161 670

Факс: 00 389 (2) 3137 154 ; 00 389 (2) 3222 388

E – mail : info@qbe-makedonija.com.mk

www.qbe-makedonija.com.mk

Акционерско друштво за осигурување ” ВАРДАР “

Адреса: Градски сид, блок 8, 1000 Скопје

Телефон: 00 389 (2) 3286 666

Факс: 00 389 (2) 3286 660

E – mail : osig@advardar.com.mk

www.advardar.com.mk

Трговско друштво за осигурување” ЕВРОИНС ОСИГУРУВАЊЕ”

Адреса: Македонија бр.19 , 1000 Скопје

Телефон: 00 389 (2) 3117 194 ; 00 389 (2) 3228 904

Факс: 00 389 (2) 3117 194

E – mail : osig@euroins.com.mk

www.euroins.com.mk

Акционерско друштво за осигурување ” САВАТАБАК “

Адреса: Ул. Загребска 28 А, 1000 Скопје

Телефон: 00 389 (2) 5 101 500

Факс: 00 389 (2) 5 101 502

E – mail : contact@savatabak.com.mk

www.savatabak.com.mk

Друштво за осигурување ” ВИНЕР – Виена Иншуренс Груп” АД

Адреса: 20 Октомври бр. 4 , 1000 Скопје

Телефон: 00 389 (2) 3231 631

Факс: 00 389 (2) 3231 632

E – mail : winner@winner.mk

www.winner.mk

Акционерско друштво за осигурување ” ЕУРОЛИНК “

Адреса: 27 Март бр.2, 1000 Скопје

Телефон: 00 389 (2) 3231 623

Факс: 00 389 (2) 3231 625

E – mail : eurolink@eurolink.com.mk

www.eurolink.com.mk

Друштво за осигурување ” ИНСИГ ” АД

Адреса: Даме Груев бр. 5/8, 1000 Скопје

Телефон: 00 389 (2) 3215 515

Факс: 00 389 (2) 3215 517

E – mail : info@insig.com.mk

www.insig.com.mk

Друштво за осигурување ” УНИКА “АД

Адреса: Васил Главинов бр. 10/3, 1000 Скопје

Телефон: 00 389 (2) 3125 920

Факс: 00 389 (2) 3125 920

E – mail : info@uniqa.mk

www.uniqa.mk

Национална групација за осигурување АД “ОСИГУРИТЕЛНАПОЛИСА”

Адреса: Кочо Рацин бр. 14/3, 1000 Скопје

Телефон: 00 389 (2) 3290 787

Факс: 00 389 (2) 3290 789

E – mail : info@insurancepolicy.com.mk

www.insurancepolicy.com.mk

Друштво за осигурување АД “АЛБСИГ”

Адреса: Ул. Ѓуро Ѓаковик бр.46, 1000 Скопје

Телефон: 00 389 (2) 3122 385 Факс: 00 389 (2) 3215 780

E – mail : info@albsig.com.mk

www.albsig.com.mk

Друштво за осигурување АД “КРОАЦИЈА”

Адреса: Ул. Мито Хаџивасилев Јасмин бр. 20 кат II, 1000 Скопје

Телефон: 00 389 (2) 3251 107 & 3251 112

Факс: 00 389 (2) 3251 111

E – mail : contact@crosig.mk

www.crosig.mk

АДВОКАТСКА КОМОРА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

www.mba.org.mk

Во случај кога оштетеното лице не го познава правото, најдобро е да ополномошти овластено лице-адвокат, кое ќе се погрижи да го добие своето обештетување.

СУДОВИ

Врховен суд на Република Македонија

Апелационен суд Скопје

Апелационен суд Битола

Апелационен суд Штип

Апелационен суд Гостивар

Основен суд Скопје1

Основен суд Скопје2

Основен суд Берово

Основен суд Битола

Основен суд Гевгелија

Основен суд Гостивар
Основен суд Делчево
Основен суд Дебар
Основен суд Кавадарци
Основен суд Кичево
Основен суд Кочани
Основен суд Крива Паланка
Основен суд Кратово
Основен суд Крушево
Основен суд Куманово
Основен суд Неготино
Основен суд Охрид
Основен суд Прилеп
Основен суд Радовиш
Основен суд Ресен
Основен суд Свети Николе
Основен суд Струмица
Основен суд Струга
Основен суд Тетово
Основен суд Велес
Основен суд Виница
Основен суд Штип
Судски Совет на Република Македонија

Кога оштетениот не може да си ја надомести штетата од штетникот вонсудски, покренува тужба пред граѓански(парничен суд), каде во парнична постапка судот носи пресуда и го задолжува штетникот да му ја надомести штетата на оштетениот. При досудувањето на на надоместокот на штетата судот се движи во границите на поставеното имотноправно барање.

ДИПЛОМАТСКИ И КОНЗУЛАРНИ ПРЕТСТАВНИШТВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Кога на едно лице ќе му биде причинета штета во странство, најдобро е најпрво да се обрати во македонска амбасада во странство.

РЕПУБЛИКА АЛБАНИЈА

Амбасада на Република Македонија во Тирана
Амбасадор, г-дин Веле Трпевски
Rr. Kavajes, nr. 116, Tirana
00 355 4 2230 909
00 355 4 2274 765
00 355 4 2232 514

tirana@mfa.gov.mk
<http://www.missions.gov.mk/tirana>

РЕПУБЛИКА АВСТРИЈА

Амбасада на Република Македонија во Виена
(исто така покрива и Словачка Република, Јапонија)
Амбасадор, Д-р Ѓорѓи Филип
Kinderspitalgasse 5/2,
A-1090 Wien
+43 (0) 1 524 8756
+43 (0) 1 524 8753

vienna@mfa.gov.mk
botschaft@makedonien.co.at

Конзуларно одделение:

Kinderspitalgasse 5/2,
A-1090 Wien
+43 (0) 1 524 8757
+43 (0) 1 524 8754

vienna@mfa.gov.mk
botschaft@makedonien.co.at

ЗАЕДНИЦА НА АВСТРАЛИЈА

Амбасада на Република Македонија во Канбера
Амбасадор, г-дин Перо Стојановски

74 Banks Street,
Yarralumla
Canberra

ACT 2600
Australia

++ 612 6282 6220
++ 612 6282 6229

canberra@mfa.gov.mk
<http://www.missions.gov.mk/canberra>
<http://www.macedonianemb.org.au>

КРАЛСТВО БЕЛГИЈА

Амбасада на Република Македонија во Брисел
(исто така покрива и Големо Војводство Луксембург)

Амбасадор, г-дин Мухамед Халили

20 Rue Vilain XIV,
1050 Brussels

++ 32 2 734 56 87
++ 32 2 732 07 17

brussels@mfa.gov.mk
ambassade.mk@skynet.be
<http://www.missions.gov.mk/brussels>

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Амбасада на Република Македонија во Сараево

Амбасадор, г-дин Рами Реџеџи

Splitska 57
Sarajevo

++ 387 33 810 760
++ 387 33 269 402
++ 387 33 269 401
++ 387 33 810 760
++ 387 33 269 402
++ 387 33 269 401

sarajevo@mfa.gov.mk
mak.amb@bih.net.ba
<http://www.missions.gov.mk/sarajevo>

РЕПУБЛИКА БУГАРИЈА

Амбасада на Република Македонија во Софија

(исто така покрива и Република Молдавија)

Амбасадор, г-дин Благој Ханџиски

Frederic Joliot-Curie 17
block 2, floor 3, Suite 5
Sofia 1113

++ 359 2 870 15 60
++ 359 2 870 50 98
++ 359 2 971 28 32

sofia@mfa.gov.mk
todmak@bgnet.bg
maked@bgnet.bg
<http://www.missions.gov.mk/sofia>

Културно информативен центар на Р. Македонија – Софија

Доста Димовска, директор
Oboriste 7
Sofia 1113
++ 359 2 946 14 92
kicrm@hotmail.com

КАНАДА

Амбасада на Република Македонија во Отава
Амбасадор, г-дин Љубен Тевдовски
130 Albert St. Suite 1006
Ottawa, ON
K1P 5G4
Canada
++ 1 613 234 38 82
++ 1 613 233 18 52
ottawa@mfa.gov.mk
emb.macedonia.ottawa@sympatico.ca
<http://www.missions.gov.mk/ottawa>
www3.sympatico.ca/emb.macedonia.ottawa/

НАРОДНА РЕПУБЛИКА КИНА

Амбасада на Република Македонија во Пекинг
(исто така покрива и Демократска Народна Република Кореа,
Монголија и Социјалистичка Република Виетнам)
Амбасадор, г-дин Оливер Шамбевски
Sun Li Tun Diplomatic Compound 3-2-21,
Post code 100600
Beijing – PR China
++ 86 10 6532 7846
++ 86 10 6532 7848
++ 86 10 6532 7847

beijing@mfa.gov.mk
<http://www.missions.gov.mk/beijing>

РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА

Амбасада на Република Македонија во Загреб
Амбасадор, г-дин Данчо Марковски
Kralja Zvonimira 6/1
10 000 Zagreb
++ 385 1 45 72 812
++ 385 1 46 17 261
++ 385 1 46 20 369
zagreb@mfa.gov.mk
veleposlanstvo.republike.makedonije@zg.t-com.hr
<http://www.missions.gov.mk/zagreb>

КРАЛСТВО ДАНСКА

Амбасада на Република Македонија во Копенхаген
Амбасадор, г-дин Асаф Адеми
Skindergade 28, A, 1.th.
1159 Copenhagen
++ 45 39 76 69 20
++ 45 39 76 69 28
++ 45 39 76 69 23
copenhagen@mfa.gov.mk
<http://www.missions.gov.mk/copenhagen>

АРАПСКАТА РЕПУБЛИКА ЕГИПЕТ

Амбасада на Република Македонија во Каиро
Амбасадор, г-дин Миле Манолев
Road Al Nahda 41, 3/402
Maadi
Cairo
++ 202 25 172 100
++ 202 25 172 122
kairo@mfa.gov.mk
<http://www.missions.gov.mk/cairo>

РЕПУБЛИКА ЕСТОНИЈА

Амбасада на Република Македонија во Талин

Вршител на работите, г-дин Ненад Колев

Suurtuki 4A-13

10133 Tallinn

Estonia

++ 372 644 04 94

++ 372 644 04 94

nenad.kolev@mfa.gov.mk

<http://www.missions.gov.mk/talin>

ФРАНЦУСКА РЕПУБЛИКА

Амбасада на Република Македонија во Париз

(Исто така покрива и Португалска Република и УНЕСКО)

Амбасадор, г-дин Агрон Буцаку

5, rue de la Faisanderie

75116 Paris

++ 331 45 77 10 50

++ 331 45 77 85 77

++ 331 45 77 10 73

++ 331 45 77 14 84

paris@mfa.gov.mk

СОЈУЗНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЈА

Амбасада на Република Македонија во Берлин

Амбасадор, г-ѓа Корнелија Утевска-Глигоровска

Koenigsallee 2 – 4

14193 Berlin

++ 49 30 890 69 522 (Ambassador's Office)

++ 49 30 895 41 194

++ 49 30 890 69 525 (Ambassador's Office)

berlin@mfa.gov.mk

Конзуларно одделение во Берлин

Hubertusallee 5

14193 Berlin

++ 49 30 890 69 511

++ 49 30 890 94 141

Амбасада на Република Македонија во Берлин

Одделение во Бон, Германија

Straesschensweg 6

53113 Bonn

++ 49 228 92 36 90

++ 49 228 23 10 25

bonn@mfa.gov.mk

oddelenie.bon@gmx.de

Конзуларно одделение во Бон

++ 49 228 23 79 86

++ 49 228 23 09 71

++ 49 228 23 77 433

bonn@mfa.gov.mk

РЕПУБЛИКА ГРЦИЈА

Канцеларија за врски на Република Македонија во Атина

Амбасадор, г-дин Сашко Стефков

Paradiamanti 4,

P. Psychico

154 52 Athens

++ 30 210 67 49 585

++ 30 210 67 49 548

++ 30 210 67 49 572

athens@mfa.gov.mk

РЕПУБЛИКА ГРЦИЈА

Канцеларија за конзуларни, економски и трговски работи на
Република Македонија во Солун
Генерален конзул, Томислав Димитровски – Шеф на Канцеларијата
Tsimiski 43,
54623 Thessaloniki
++ 30 2310 277 347
++ 30 2310 278 598

solun@mfa.gov.mk

РЕПУБЛИКА УНГАРИЈА

Амбасада на Република Македонија во Будимпешта
Амбасадор, г-дин Дарко Ангелов
Andrassy ut 130 1, em 1-2
1062 Budapest
++ 36 1 33 60 510
++ 36 1 33 60 511 Consular Dept.
++ 36 1 31 51 921

budapest@mfa.gov.mk

<http://www.missions.gov.mk/budapest>

ИНДИЈА

Амбасада на Република Македонија во Њу Делхи
Амбасадор, г-дин Петар Јовановски
Hauz Khaz Enclave K 80 A,
New Delhi 110016, India
00 91 (11) 4614 2603
00 91 (11) 4614 2602
00 91 (11) 4614 2604

delhi@mfa.gov.mk

<http://www.missions.gov.mk/delhi>

РЕПУБЛИКА ИТАЛИЈА

Амбасада на Република Македонија во Рим
(Исто така покрива и Суверен Воен Ред на Малта)
Амбасадор, г-дин Велибор Топалоски
Via Bruxelles 73/75
00198 Rome
++ 39 06 84 24 11 09
++ 39 06 84 11 470
++ 39 06 84 24 11 32
++ 39 06 84 19 868 Consular Dept.
++ 39 06 84 24 11 31

rome@mfa.gov.mk

ИЗРАЕЛ

Амбасада на Република Македонија во Тел Авив
Вршител на работите, г-дин Зоран Тодоров
Paz Tower, 5 Shohan Street
52136 Ramat Gan
Israel
++ 972 737154900
++ 972 542092092
++ 972 546656020
++ 972 36124789

telaviv@mfa.gov.mk

<http://www.missions.gov.mk/telaviv>

СВЕТА СТОЛИЦА (ВАТИКАН)

Амбасада на Република Македонија при Светата Столица
Амбасадор, г-дин Гоко Ѓорѓевски
Via di Porta Cavalleggeri, 143
00165 Rome
++ 39 06 635 878
++ 39 06 635 639(Канцеларија на Амбасадорот)
++ 39 06 634 826

vatican@mfa.gov.mk

КРАЛСТВО ХОЛАНДИЈА

Амбасада на Република Македонија во Хаг
(Исто така покрива и Организацијата за Забрана на Хемиското
Оружје ОПЦВ)

Амбасадор, г-дин Никола Димитров

Laan van Meerdevoort 50 – С

2517 Am Den Haag

++ 31 70 427 44 64

++ 31 70 427 44 65

++ 31 70 427 44 69

hague@mfa.gov.mk

<http://www.missions.gov.mk/hague>

РЕПУБЛИКА ПОЛСКА

Амбасада на Република Македонија во Варшава
(Исто така покрива и Република Латвија (Летонија); Република
Литванија)

Амбасадор, г-дин. Фатмир Целадини

Krolowej Marysienki 40

02-954 Warszawa

++ 48 22 651 72 91

++ 48 22 651 72 92

++ 48 22 651 72 92

warsaw@mfa.gov.mk

ambrmwar@zigzag.pl

<http://www.missions.gov.mk/warsaw>

РОМАНИЈА

Амбасада на Република Македонија во Букурешт
Амбасадор, г-дин Љупчо Арсовски

144, Mihail Eminescu

Sektor 2

Bucharest

++ 40 21 210 08 80

++ 40 21 210 59 01

++ 40 21 211 72 95

bucharest@mfa.gov.mk

ammakbuk@rdsmail.ro

<http://www.missions.gov.mk/bucharest>

РУСКА ФЕДЕРАЦИЈА

Амбасада на Република Македонија во Москва
(Исто така покрива и Република Белорусија)

Амбасадор, г-дин Илија Исајловски

Dmitrija Uljanova 16,

corpus 2, entrance 8, floor 1

Suite 509&510

117292 Moscow

++ 7499 124 33 57

++ 7499 124 33 59

++ 7495 982 36 34

moscow@mfa.gov.mk

mkambmos@mail.tascom.ru

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Амбасада на Република Македонија во Белград
Амбасадор, г-дин Љубиша Георгиевски

Gospodar Jevremova 34

11 000 Belgrade

++ 381 11 328 49 24

(Consular dept.)

++ 381 11 328 49 67

++ 381 11 328 50 76

belgrade@mfa.gov.mk

<http://www.missions.gov.mk/belgrade>

РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЈА

Амбасада на Република Македонија во Љубљана

Амбасадор, г-дин Игор Попов

Rozna dolina, cesta IV/2

1000 Ljubljana

++ 386 1 421 00 21

++ 386 1 421 00 22

++ 386 1 421 00 23

ljubljana@mfa.gov.mk

<http://www.missions.gov.mk/ljubljana>

КРАЛСТВО ШПАНИЈА

Амбасада на Република Македонија во Мадрид

(Исто така покрива и Андора)

Амбасадор, г-дин Методија Белевски

Calle Don Ramon de la Cruz, 107 2B

28006 Madrid

++ 34 91 571 72 98

++ 34 91 571 34 81

madrid@mfa.gov.mk

КРАЛСТВО ШВЕДСКА

Амбасада на Република Македонија во Стокхолм

(Исто така покрива и Република Финска)

Амбасадор, г-дин Кире Илиоски

Riddargatan 35

P.O. Box 10128

100 55 Stockholm

++ 46 8 661 18 30

++ 46 8 667 21 45 (ConsularDept.)

++ 46 8 661 03 25

stockholm@mfa.gov.mk

<http://www.missions.gov.mk/stockholm>

ШВАЈЦАРСКА КОНФЕДЕРАЦИЈА

Амбасада на Република Македонија во Берн

(Исто така покрива и Принципат Лихтенштајн)

Амбасадор, г-дин Рамадан Назифи

Kirchenfeldstrasse., 30

CH – 3005 Bern

++ 41 31 352 00 02

++ 41 31 352 00 16

++ 41 31 352 00 28

++ 41 31 352 00 30

++ 41 31 352 00 57

++ 41 31 352 00 37

bern@mfa.gov.mk

makedamb@bluewin.ch

<http://www.missions.gov.mk/bern>

РЕПУБЛИКА ТУРЦИЈА

Амбасада на Република Македонија во Анкара

(Исто така покрива и Саудиска Арабија, Обединети Арапски Емирати, Република Казакстан, Киргиска

Република, Азербејџанска Република

и Република Узбекистан)

Амбасадор, г-дин Горан Тасковски

Karaca sokak 24/5-6

Gaziosmanpasha

Ankara

++ 903 12 439 92 04

++ 903 12 439 92 08

++ 903 12 439 92 06

ankara@mfa.gov.mk

<http://www.missions.gov.mk/ankara>

УКРАИНА

Амбасада на Република Македонија во Киев

Амбасадор, г-дин Ацо Спасеноски

Ivan Fedorov 12

Kiev, 03150

++380 44 287 78 82

++380 44 287 78 92

dkpkiev@mfa.gov.mk

embmac@carrier.kiev.ua

<http://www.missions.gov.mk/kyiv>

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Амбасада на Република Македонија во Лондон
(Исто така покрива и Ирска и Република Исланд)

Амбасадор, г-ѓа Марија Ефремова

Suite 2.1 & 2.2, Bucking Court

75-83 Buckingham Gate

London SW1E 6PE

++44 207 976 0535

++44 207 976 0538

++44 207 976 0539

london@mfa.gov.mk

<http://www.missions.gov.mk/london>

<http://www.macedonianembassy.org.uk>

САД

Амбасада на Република Македонија во Вашингтон

Амбасадор, д-р Зоран Јолевски

2129 Wyoming Ave. NW

Washington D.C. 20008

++1 202 667 0501

++1 202 667 2104 (Ambassador's Office)

++1 202 667 2131

washington@mfa.gov.mk

usoffice@macedonianembassy.org

<http://www.missions.gov.mk/washington>

<http://www.macedonianembassy.org>

ДРЖАВАТА КАТАР

Амбасада на Република Македонија во Доха

Амбасадор, г-дин Фуад Хасановиќ

Al-Ithar Street Villa No.28

Dafna – Diplomatic Area

Po BOX: 24262, Doha

++974 49 31 374

++974 48 31 572

doha@mfa.gov.mk

<http://www.missions.gov.mk/doha>

РЕПУБЛИКА ЦРНА ГОРА

Амбасада на Република Македонија во Подгорица

Амбасадор, г-дин Александар Василевски

Hercegovacka 49/3

20000 Podgorica

++ 382 20 667 415

++ 382 20 667 416

++ 382 20 667 205

podgorica@mfa.gov.mk

mkgkpodgorica@cg.yu

<http://www.missions.gov.mk/podgorica>

ЧЕШКАТА РЕПУБЛИКА

Амбасада на Република Македонија во Прага

Амбасадор, м-р Игор Илиевски

Na Vetru 4,

162 00, Prague 6,

Czech Republic

++ 420 222 521 093

++ 420 222 521 179

++ 420 773 224 359
++ 420 222 521 108
prague@mfa.gov.mk
<http://www.missions.gov.mk/prague>

РЕПУБЛИКА КОСОВО

Амбасада на Република Македонија во Приштина
Амбасадор, г-дин Стојан Карајанов
ул. "24 Мај" бр. 121
Приштина
++ 381 38 247 462
++ 381 38 247 463

prishtina@mfa.gov.mk
<http://www.missions.gov.mk/prishtina>

КРАЛСТВО НОРВЕШКА

Амбасада на Република Македонија во Осло
Вршител на работите, г-дин Горан Цеков
Erling Skjalgssonsgate 19 B
0267 Oslo
++ 47 2255 1540
++ 47 2255 0622

goran.cekov@mfa.gov.mk

ГЕНЕРАЛНИ КОНЗУЛАТИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

КАНАДА

Генерален конзулат на Република Македонија во Торонто
Советник / Конзул, г-ѓа Љубица Дамјановска
90 Eglinton Ave. East,
Suite 210
Toronto ONT, M4P-2Y3
++ 1 416 322 21 96
++ 1 416 322 24 12

toronto@mfa.gov.mk

РЕПУБЛИКА ТУРЦИЈА

Генерален конзулат на Република Македонија во Истанбул
Генерален конзул, г-ѓа Зерин Абаз
Inonu Cad. Ucler apt.20/4
Gumussuyu/Taksim – Istanbul
++ 90 212 251 22 33
++ 90 212 249 99 77
++ 90 212 293 77 65

istanbul@mfa.gov.mk
makedonya@superonline.com

САД

Генерален конзулат на Република Македонија во Детроит
Генерален конзул, г-дин Игор Дукоски
2000 Town Center
Suite 1130
Southfield, MI 48075
++ 1 248 354 5537
++ 1 248 354 5356
++ 1 248 354 5538

detroit@mfa.gov.mk

СОЈУЗНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЈА

Генерален конзулат на Република Македонија во Минхен
Генерален конзул, г-дин Васко Грков
Briener Straße 56
80333 München
++ 49 89 542 447 56
++ 49 89 542 447 58

munich@mfa.gov.mk

РЕПУБЛИКА ИТАЛИЈА

Генерален конзулат на Република Македонија во Венеција
Конзул, г-дин Амон Бајрамовски

Via Lingsindal, 5, 30172
Maestre, Venezia
++ 39 041 532 02 82
++ 39 041 532 72 80
++ 39 041 532 12 79
venice@mfa.gov.mk

ЗАЕДНИЦА НА АВСТРАЛИЈА

Генерален Конзулат на РМ во Мелбурн
Генерален конзул, г-дин Саво Сибиноски
Level 7/492
Ul. Kilda Rd
Melbourne, Vic 3004 Australia
++ 61 3 986 722 00
++ 61 3 986 722 99
 melbourne@mfa.gov.mk

САД

Генерален конзулат на Република Македонија во Чикаго
Генерален конзул, г-дин Јовица Палашевски
121 West Wacker Drive,
Suite 2036,
Chicago, IL 60601
++ 1 312 419 8020
++ 1 312 419 8114
++ 1 312 419 8040
 chicago@mfa.gov.mk

САД

Генерален конзулат на Република Македонија во Њујорк
Генерален конзул, м-р Звонко Муцунски
866 UN Plaza,
Suite 522,
New York, N.Y. 10017
++ 1 646 524 5750
++ 1 646 524 5752
++ 1 646 524 5754
 cg.newyork@mfa.gov.mk